ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
Avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/22/556

Vaideotsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Kadri Levand
Otsuse tegemise aeg ja koht	29.03.2022, Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.02.2022
Teabevaldaja	AS Eesti Energia info@energia.ee
Vaide esitaja	Mittetulundusühing Eesti Roheline Liikumine tiina@k6k.ee

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustame:

1) jätta vaie rahuldamata;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD

13.01.2022 esitas teabenõudja teabenõude väljastada mh koopia Eesti Energia süsinikuneutraalsuse saavutamise kava terviktekstist.

18.01.2022 keeldus teabevaldaja teabenõuet täitmast, kuna leidis, et ei ole küsitud teabe osas teabevaldajaks.

17.02.2022 esitas teabenõudja inspektsioonile vaide.

02.03.2022 tegi inspektsioon teabevaldajale järelepärimise.

16.03.2022 esitas teabevaldaja inspektsioonile oma vastuse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

1.1. *Mittetulundusühing Eesti Roheline Liikumine (edaspidi:* ***teabenõudja*** *või* ***vaide esitaja****) esitas 13.01.2022 teabenõude* ***(lisa 1****), millega palus edastada Eesti Energia Aktsiaseltsi (edaspidi:* ***EE****) süsinikuneutraalsuse saavutamise kava tervikteksti, mille kohta on EE*

tutvustanud slaidiesitlust[1] ja maininud tervikteksti olemasolu.

Teabenõudja selgitas teabenõudes, et Eesti Energia Aktsiaselts on teabevaldajaga võrdsustatud isik avaliku teabe seaduse (AvTS) § 5 lg 3 punkti 1 ja ka sama lõike punkti 2 tähenduses:
***esiteks**, Eesti Energia Aktsiaselts on ettevõtja, kes on kaubaturul valitsevas seisundis, omab eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli, ning süsinikuneutraalsuse plaan on teave, mis puudutab kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi;*
***teiseks,** Eesti Energia Aktsiaselts on äriühing ning süsinikuneutraalsuse plaan puudutab riigilt toetusena aktsiakapitali suurendamise kaudu saadud vahendite kasutamist.*

1 https://www.energia.ee/-/doc/8644186/pdf/EestiEnergia.pdf.

***1.2.** 18.01.2022 kirjaga nr KA-KKJ-3/13-2 (**lisa 2**) keeldus EE teabenõuet täitmast põhjendusega, et Eesti Energia ei ole võrdsustatud teabevaldajaga AvTS § 5 lg 3 punktide 1 ega 2 tähenduses.*

2. VAIDE PÕHJENDUSED

2.1. *Teabenõudja on keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 31 lg 1 tähenduses keskkonnaorganisatsioon. KeÜS § 30 lg-test 1 ja 2 tuleneb keskkonnaorganisatsiooni puhul avalikes keskkonnahuvides vaide- ja kaebeõigus.*

2.2. *EE kirjutas, et teabenõudja kirjas ei ole põhjendatud, kuidas on süsinikuneutraalsuse saavutamise strateegia seotud Eesti Energia poolt pakutavate kaupade ja teenuste tingimustega, hindade või nende muutmisega vastavalt AvTS § 5 lg 3 punktile 1. EE lisas, et süsinikuneutraalsuse plaan käsitleb tulevasi arendustegevusi ja tootmisüksustes kavandatavaid muudatusi. Teabenõudja märgib siinkohal, et EE väidetud „arendustegevused ja toomisüksuses kavandatavad muudatused“ on keskkonnaasjadega lausa nii otseselt seotud, et EE tugines nendele keskkonnakompleksloa menetluses[1].*

2.3. *Teabenõudja on seisukohal, et konkreetsel juhul on täidetud mõlemad alternatiivsed eeldused, mis võrdsustavad EE teabevaldajaga (AvTS § 5 lg 3 p-d 1-2).*

2.4. *AvTS § 5 lg 3 p 1 tähenduses puudutab ja mõjutab süsinikuneutraalsuse saavutamise kava ja selleks tehtavad tehnilised ja keskkonnaalased ümberkorraldused EE toodete ja teenuste hindu. Sealjuures on tähelepanuväärne, et EE väitis teabenõude vastuses, nagu oleks ta soovinud, et teabenõudja talle lähemalt selgitaks, kuidas puudutab hakkab süsinikuneutraalsuse kava EE teenuste tingimusi ja hindu. Teabenõudja ei pea EE-le esitama prognoose EE toodete ja teenuste hinnakujunduse kohta ja eriti olukorras, kus teabenõudjale ei ole süsinikuneutraalsuse kava edastatud, ei saa teabenõudja seda tehagi. On aga selge, et süsinikuneutraalsuse saavutamine või sellega edasine venitamine energiahindu mõjutab, st mida aeglasemalt ja hiljem süsinikuneutraalsus saavutada, seda suuremad on kulud. Seega süsinikuneutraalsuse saavutamine või selle edasilükkamine puudutab oluliselt EE toodete ja teenuste hindasid[2] ja täidetud on AvTS § 5 lg 3 p-s 1 sisalduv eeldus.*

2.5. *Äriühing on teabevaldajaga võrdsustatud ka teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist (AvTS § 5 lg 3 p 2), nagu on rõhutanud ringkonnakohus (TlnRnKo 17.09.2019, 3-18-1741, p 16-18). Eelviidatud lahendis selgitas kohus, et seega eeldab kaebuse rahuldamine, et AS SmartCap täitis Arengufondi investeeringute valitsemisel avalikke ülesandeid või kasutas seda tehes avalikke vahendeid ning teabenõudes taotletud teave puudutab selle avaliku ülesande täitmist või avalike vahendite kasutamist. Vaide esitaja toob siinkohal välja, et kohulahendist*

1 EE kiri registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-106545-62. Otselink: https://kotkas.envir.ee/permits/public_document_view?represented_id=&search=1&applicant=&proceeding_nr=M-106545&permit_nr=&register_date_start=&register_date_end=&document_id=66366.

2 Nt: https://pohjarannik.postimees.ee/7233991/madis-vasser-rohepoore-tahendab-ida-virumaale-majandusemitmekesistamist.

tulenevalt ei ole oluline, mille kaudu riik oma raha ettevõttesse paigutas („Eelnevast tulenevalt ei ole oluline, kas riik paigutas raha AS SmartCap kaudu mh ka EAFS § 33 lg 41 kaudu või mitte"), seega ka käesolevas vaidluses ei puutu asjassse EE väide, et riigivaraseaduses (RVS) on eristatud toetuse maksmine (RVS § 88 lg 1 p 11 ja lg 2) ning aktsiakapitali suurendamine (RVS § 51 p 1).

2.6. *Tallinna Rinkonnakohus leidis 17.09.2019 otsuse nr 3-18-1741 p-s 20, et „Andmekaitse Inspektsiooni 08.08.2018 vaideotsuses toodud* ***tõlgendus, nagu saaks AvTS § 5 lg 3 p-le 2 tuginedes nõuda vaid teavet, mis otsesõnu seondub sellega, kuhu ja milliseid investeeringuid on riigi raha eest tehtud, on ringkonnakohtu***

---

hinnangul liialt kitsas. *Selline kitsendav tõlgendus pole kooskõlas AvTS § 3 lg 1 avara sõnakasutusega (avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites) ega AvTS eesmärgiga (AvTS § 1 lg 1). Riigikohus on osutanud, et ainuüksi see, kui dokumendi andmed puudutavad avaliku ülesande täitmise kõrval ka muud tegevust, ei tähenda, et teave ei vastaks AvTS § 3 lg-le 1 ja § 5 lg-le 2 (Riigikohtu otsus nr 3-3-1-19-14, p 19). Ringkonnakohus on seisukohal, et XX poolt nõutud dokumentide kaudu on teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis AS SmartCap riigi investeeringute (Early Fund II) valitsemise ja Early Fund II varad üle eraõiguslikule fondivalitsejale, olid kooskõlas EAFS-ga Arengufondile ja AS-le SmartCap seatud eesmärkidega."*

2.7. *Tulenevalt eelnevast leiab vaide esitaja, et kui isegi teabe puhul, mis ei pruukinud olla keskkonnateave, tuleb avaliku teabe määratlust laiendavalt tõlgendada, kehtib laiendav tõlgendamine seda enam keskkonnateabe puhul. Kui Euroopa Kohus on keskkonnateabe määratlust ja keskkonnateabe avaldamise kohustust laiendavalt tõlgendanud[3][4], tuleb ka keskkonnateabe juhtumites isiku võrdsustamisel teabevaldajaga lähtuda keskkonnateabe puhul kehtivatest üldpõhimõtetest, keskkonnainfo direktiivi mõttest ja direktiivi käsitlevatest Euroopa Kohtu lahenditest.*

2.8. ***AvTS eesmärk on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaühe juurdepääsu võimalus ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle (AvTS § 1 lg 1)****. **AvTS § 5 lg 3 p 2 kaudu realiseerub avalikkuse kontroll selle üle, kas avalike vahendite saaja kasutab vahendeid vastavalt nende andja seatud või õigusaktidega määratud eesmärgile ja tingimustele** (TlnRnKo 17.09.2019, 3-18-1741, p 16-18). Ringkonnakohus leidis eelviidatud juhtumis, et vaidlusalune AS SmartCap oli teabevaldajaga võrdsustatud.*

2.9. *EE ei ole riigilt saanud kasutamiseks rahalisi vahendeid turutingimustel, vaid soodsamatel tingimustel, tegemist on sisuliselt riigi äriühingule antud toetusega. Loogiliselt kasutab EE täiendavaid vahendeid oma tegevuses ja süsinikuneutraalsuse saavutamine ning selleks tehtavad ümberkorraldused on oluline osa EE tegevusest.*

2.10. *Tulenevalt eeltoodust, leiab teabenõudja, et täidetud on mõlemad alternatiivsed teabevaldajaga võrdustamise eeldused, ehkki teabevaldajaga võrdsustamiseks piisaks ka ainult ühe täidetusest.*

2.11. *Süsinikuneutraalsuse saavutamist käsitlev kava klassifitseerub keskkonnateabeks, sest tegemist on vastavalt keskkonnainfo direktiivi[5] artikli 2 lõike 1 punktile c kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis oleva teabega, mis käsitleb eri meetmeid (sealhulgas haldusmeetmeid), nt* ***poliitika, õigusaktid, plaanid, programmid,***

---

3 Nt EKo 16.12.2010, C 266/09, p 52.

4 . jaanuari 2003. aasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta.

keskkonnakokkulepped ja tegevused, mis mõjutavad või võivad mõjutada punktides a[5] ja b[6] nimetatud keskkonnaosasid ja tegureid**, ning samuti selliste keskkonnaosade kaitseks kavandatud meetmed või tegevused. Sama direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti e tähenduses kvalifitseerub keskkonnateabeks ka teave, mis puuduab **tasuvust ja muid majandusanalüüse ja prognoose, mida kasutatakse punktis c nimetatud

***meetmete ja tegevuste raames**. Samasugune määratlus on sätestatud KeÜS § 24 lg 2 p-s 3. Kuna eelnimetatud sätete kohaselt kujutab süsinikuneutraalsuse saavutamise kava endast keskkonnateavet, peab teabevaldaja teabenõude täitmisest keeldumisel iga kord huve kaaluma, nagu sätestavad KeÜS § 24, keskkonnainfo direktiivi art 4 lg 2 eelviimane lõik ning Euroopa Kohus[7]. Keskkonnateabe täitmisest keeldumist tuleb keskkonnainfo direktiivi artikli 4 lõike 2 eelviimase lõigu, direktiivi põhjenduse nr 16 ja Euroopa Kohtu kohaselt[8] tõlgendada kitsendavalt, st **teabe avaldamine on üldreegel** ja ka huvide kaalumisel on keskkonnateabe avaldamise huvi reeglina kaalukam. Niisiis tuleb teabenõue täita, sest selle täitmisest keelduda on võimalik vaid ülierandlikel juhtudel, millest käesolev juhul ühtki ei esine.*

2.12. *Süsinikuneutraalsuse saavutamise kava peab käsitlema süsinikuheitmeid, kvalifitseerub sellega seotud teave keskkonnainfo direktiivi art 4 lg 2 eelviimase lõigu kohaselt heitmetega seotud teabeks, mida ei tohi üldse avalikkuse eest varjata: liikmesriigid ei või direktiivi art 4 lõike 2 punktide a, d, f, g ja h alusel sätestada taotluse tagasilükkamist, kui see on seotud keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega. RaM-il on kohustus teave väljastada, sest **keskkonnainfo direktiivi kohaselt on keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega seotud teabenõude puhul teabevaldaja kaalutlusõigus redutseeritud nullini, st teabevaldajal pole õigust isegi kaaluda teabe väljastamata jätmist**. Heitmeid käsitleva teabega seotud teabenõue on üsnagi lai määratlus: sätte sõnastusest tulenevalt ei mahu sätte kohaldamisalasse mitte üksnes heiteväärtusi küsivad teabenõuded, vaid igasugused teabenõuded, millel on mingi seos heitmetega. Ka Euroopa Kohus[9] on seda sätet laiendavalt tõlgendnud: kui teabenõue **puudutab heitmete keskkonda viimist**, ei saa selle tagasi lükkamist kaaluda. Seos heitmetega ei pea sätte kohaldamiseks olema niivõrd üks-ühene, et teave ise seisneks heiteväärtustes – samamoodi, nagu kvalifitseeruvad keskkonnateabeks **kavad, programmid, tegevused jne, mis mõjutavad või võivad mõjutada keskkonnaosasid**, mis samuti tähendab vägagi laia määratlust.*

TEABEVALDAJA SELETUS

Vastusena Andmekaitse Inspektsiooni 02.03.2022 saadetud järelepärimisele esitame vastused Teie küsimustele:

1. *Palume selgitada kas riik või riigi määratud muu juriidiline isik on andnud Eesti Energiale mingi halduslepingu, korralduse vms kohustusega koostada Eesti Energial süsinikuneutraalsuse (kliimaneutraalsuse) saavutamise kava?*

Eesti Energiat ei ole riik ega riigi määratud juriidiline isik kohustanud halduslepingu ega õigusaktiga koostama süsinikuneutraalsuse saavutamise kava. Vajadus koostada süsinikuneutraalsuse kava tuleneb ülemaailmsest suundumusest liikuda süsinikuneutraalse majanduse (sh energiatootmise) poole. Süsinikuneutraalsuse kava koostamine ja elluviimine

5 Kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis olev teave, mis käsitleb mh keskkonnaosade seisundit, nt õhk ja atmosfäär, vesi, mullastik, maa, maastik, ning looduslikud kooslused nagu märgalad, ranna- ja merealad; bioloogiline mitmekesisus ja selle koostisosad, sealhulgas geneetiliselt muundatud organismid, ning nende elementide omavahelised seosed.

6 kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis olev teave, mis käsitleb eri tegureid, nt ained, energia, müra, kiirgus või jäätmed, sealhulgas radioaktiivsed jäätmed, heitmed ja muud ainete keskkonda sattumise juhud, mis mõjutavad või võivad mõjutada punktis a nimetatud keskkonnaosasid.

7 EKo 16.12.2010, C-266/09, p-d 52,53.

8 EKo 14.2.2012, C-204/09, p 38.

9 EKo 16.12.2010, C 266/09, p 52.

aitab Eesti Energial liikuda kaasa ülemaailmse rohepöördega.

2. *Kas riik on nõudnud, et Eesti Energia vastava kava koostaks ja olete pidanud selle mõnele riigiasutusel esitama, et anda aru ettevõtte süsinikuneutraalsuse saavutamisest?*

Riik ei ole Eesti Energialt nõudnud süsinikuneutraalsuse kava koostamist, selle kava esitamist ühelegi riigiasutusele ega seadnud Eesti Energiale aruandluskohustust seoses süsinikuneutraalsuse saavutamisega. Eesti Energia on vabatahtlikult teinud kava kokkuvõtvaid tutvustusi huvitatud isikutele ja asutustele.

3. *Kas ja mis osas on Eesti Energia saanud või on saamas riigilt või Euroopa Liidult toetust oma tegevuseks seoses süsinikuneutraalsuse kava koostamisel ja seda puudutavate tegevuste ellu viimiseks (nt taastuvenergia toetus ning toetus tõhusaks soojuse ja elektri koostootmiseks jms)?*

Eesti Energia ei ole saanud riigilt ega Euroopa Liidult toetust süsinikuneutraalsuse kava koostamiseks. Samuti ei ole Eesti Energia saanud riigilt ega Euroopa Liidult toetusi, mille eesmärgiks oleks süsinikuneutraalsuse kava elluviimine. Süsinikuneutraalsuse kavas nimetatud käitistele ei ole antud taastuvenergia toetust ega toetust soojuse ja elektri koostootmiseks kavas toodud tegevuste elluviimiseks.

Eesti Energia on saanud teatud toetusi mõnedele süsinikuneutraalsuse kava elluviimisega seotud arendustegevustele (nt rakendusuuringute teostamiseks), kuid selliste toetuste taotlemisel on Eesti Energia osalenud võrdsetel alustel teiste ettevõtetega riigi või Euroopa Liidu asutuste poolt kehtestatud tingimustel. Rõhutame, et süsinikuneutraalsuse kava ei käsitle toetuste taotlemist ega toetuste kasutamise tingimusi.

Palume Andmekaitse Inspektsioonil teada anda, kas Eesti Energia peab esitama ülevaate süsinikuneutraalsuse saavutamise kavas mainitud tegevustest, millele Eesti Energia on saanud toetusi riigi või Euroopa Liidu vahenditest. Kuna vajame vastava info kogumiseks täiendavat aega, saame esitada ülevaate toetusi saanud tegevustest Andmekaitse Inspektsioonile alates 04.04.2022.

4. *Kas küsitud süsinikuneutraalsuse kava sisaldab mingis osas kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi?*

Süsinikuneutraalsuse saavutamise kava ei käsitle Eesti Energia poolt pakutavaid kaupe ega teenuseid, nende pakkumise tingimusi või hindu ega nende muudatusi, vaid kontserni tulevasi arendustegevusi (nt kavandatavaid tuuleparke) ja tootmisüksustes kavandatavaid muudatusi.

5. *Palume esitada muud vajalikud seletused mida peate vajalikuks kui leiate, et te ei ole küsitud teabe osas teabevaldajaks ja/või kaubaturul valitsevas seisundis olevaks ettevõtteks.*

Eesti Energia ei ole riigi ega kohaliku omavalitsuse asutus ega avalik-õiguslik juriidiline isik, vaid eraõiguslik juriidiline isik, mille tõttu laienevad talle teabevaldaja kohustused üksnes AvTS § 5 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel. Eesti Energia on seisukohal, et nimetatud sätted ei ole süsinikuneutraalsuse saavutamise kava raames kohaldatavad ning seetõttu ei ole Eesti Energia teabevaldaja, kellel oleks kohustus seda avaldada.

AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

Nagu märkisimine vastustes küsimustele 1-2, ei ole ükski riigiasutus ega riigiasutuse poolt nimetatud isik seadnud Eesti Energiale ülesandeks süsinikuneutraalsuse saavutamise kava koostamist ning sellist kohustust ei tulene õigusaktidest ega ühestki halduslepingust. Eesti Energia ei ole süsinikuneutraalsuse saavutamise kava koostanud ka ühegi avaliku ülesande täitmise käigus. Sellest tulenevalt ei laiene Eesti Energiale teabevaldaja kohustused AvTS § 5 lg 2.

Eesti Energia kontserni kuuluvad energia tootmisega tegelevad äriühingud tegutsevad vaba konkurentsi olukorras ning ei erine olemuselt teistest energia tootmisega tegelevatest ettevõtetest (nt VKG kontserni kuuluvad äriühingud). Samuti ei sisalda süsinikuneutraalsuse saavutamise kava Eesti Energia kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu või nende muudatusi. Seega ei kohaldu praegusel juhul AvTS § 5 lg 3 p 1.

Nagu viitasime vastuses küsimusele 3, ei käsitle süsinikuneutraalsuse saavutamise kava toetuste taotlemist ega toetuste kasutamise tingimusi. Sellest tulenevalt ei ole kohaldatav ka AvTS § 5 lg 3 p 2.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Avalik teave tähendab ka väljavõtte tegemist olemasolevast teabest olenemata millisel kujul või teabekandjal teave asub (nt infosüsteem).

2. Eesti Energia AS on eraõiguslik juriidiline isik. AvTS § 5 lõike 1 punkti 3 alusel on teabevaldajaks eraõiguslik juriidiline isik ja füüsiline isik kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

3. Lisaks AvTS § 5 lõike 3 punkti 1 alusel võrdsustatakse teabevaldajaga ettevõtja, kes on kaubaturul valitsevas seisundis, omab eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli, – teabe osas, mis puudutab kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi. Sama sätte lõike 2 osas teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

4. Inspektsiooni pädevuses on AvTS § 45 lõike 1 kohaselt teabevaldajate üle riikliku ja haldusjärelevalve teostamine teabenõuete täitmise üle.

5. Lähtudes teabevaldaja vastusest ei ole Eesti riik ega riigi määratud juriidiline isik kohustanud halduslepingu ega õigusaktiga koostama Eesti Energial süsinikuneutraalsuse saavutamise kava, ega andnud selleks ka rahalisi vahendeid. Samuti tuvastasime, et riik ei ole kohustanud Eesti Energial sellise dokumendi välja andmist või selles osas mõnele riigiasutusele aru andmist.

5. Palusime ühtlasi teada anda, kas Eesti Energia peab esitama ülevaate süsinikuneutraalsuse saavutamise kavas mainitud tegevustest, millele Eesti Energia on saanud toetusi riigi või Euroopa Liidu vahenditest. Sellele vastas Eesti Energia, et vajab vastava info kogumiseks täiendavat aega, mis osas saab esitada ülevaate toetusi saanud tegevustest Andmekaitse Inspektsioonile alates 04.04.2022.

6. Leiame, et see ei takista käesoleva vaideotsuse tegemist. Kui Eesti Energia on saanud Euroopa Liidult toetusi, siis saadud toetuste osas võib teabenõudja teha soovi korral täiendava teabenõude. Küll aga ei sisalda süsinikunetraaluse kava eelduslikult vastavat teavet, mistõttu ei ole see antud vaidemenetluses oluline. Kui see aga ka muuhulgas sellist teavet sisaldaks, siis

saaks selle välja küsida, aga ei oleks alust tervikdokumendi välja küsimiseks, mis on teabenõudja vaide eesmärk. Samuti kui Eesti Energiat hiljem mingis osas kohustatakse oma tegevuste osas aruandlust esitama, siis sellest hetkest muutuks vastav esitatud aruanne avalikuks teabeks ja selle saaks siis välja küsida. Kummalgi juhul ei teki otsene õigus nõuda, et Eesti Energia peaks esitama ka praeguses teabenõudes küsitava teabe.

8. Lisaks on Eesti Energia kinnitanud, et süsinikuneutraaluse kava ei sisalda kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi.

9. Teabenõue loetakse täidetuks kui küsitud teave on teabevaldajale saadetud või teda teabeni juhatatud (nt edastades võrgulingi, kus teave on avaldatud) või kui teabevaldaja on teabenõude täitmisest nõuetekohaselt keeldunud. Nt ka vastates, et teabevaldajal ei ole kohustust teabenõuet täita. Seega leiame, et teabenõudele on vastatud ja selle täimisest nõuetekohaselt keeldutud.

10. Eeltoodust lähtuvalt jätame vaide rahuldamata, kuna leiame, et Eesti Energiat ei saa avaliku teabe seaduse alusel kohustada väljastama oma ettevõtte süsinikuneutraalsuse saavutamise kava. Küll aga lähtudes avalikkuse suurest huvist Eesti võimekusele Euroopa kliimaseadust täita ja erinevates sektorites süsinikuneutraalsust saavutada, kutsume üles Eesti suurettevõtetel ise aktiivsemalt oma täpsemaid plaane ka avalikkusega jagama. Kindlasti on see hea võimalus luua ettevõttel avalikkuses head mainet kui läbipaistvast ettevõttest ja näidata eeskuju kliimasoojenemise vastu võitlusel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kadri Levand
jurist
peadirektori volitusel